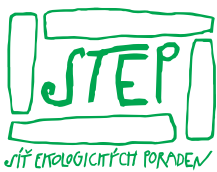

Nábytek a vybavení interiérů

Metodika pro zadávání veřejných zakázek

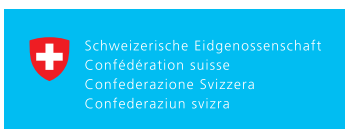

Vydala Sít' ekologických poraden STEP, 2016

Autor: Petr Ledvina

www.ekopradna.cz

www.zeleneuradovani.cz

Podpořeno z Programu švýcarsko-české spolupráce.

Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

1. Proč zadávat odpovědně a environmentálně?	4
1.1 Environmentálně šetrné zakázky a cena	4
1.2. Principy zadávání, hospodárnost a nediskriminace.	4
2. Úvod k tématu metodiky	5
2.1. Legislativa a ekoznačky	5
2.2. Materiály	6
3. Nábytek	7
3.1. Standardní (povinné) požadavky	7
3.2. Nadstandardní (nepovinné) požadavky.	10
4. Podlahové krytiny	12
4.1. Standardní (povinné) požadavky	12
4.2. Nadstandardní (nepovinné) požadavky.	13
4.2.2. Obsah formaldehydu.	13
5. Příklad aplikace modelových veřejných zakázek	14
5.1. Poptávka ekologického kancelářského nábytku	14
5.2. Technické parametry pro nábytek.	14
5.3. Poptávka ekologické podlahové krytiny	16
5.4. Technické parametry pro podlahové krytiny	16

Metodika se zaměřuje na nábytek a podlahové krytiny a popisuje kritéria pro jejich výběr zejména s ohledem na co nejnižší obsah a možný únik toxických látek do prostředí, kde trávíme značnou část dne. U dřevěného nábytku a podlah se kritéria týkají také původu dřeva – preferuje dřevo z udržitelně obhospodařovaných lesů a legálních zdrojů dřeva. Součástí metodiky je také vzorová zadávací dokumentace s uplatněním environmentálních kritérií při nákupu nábytku a výměně podlahové krytiny.

1. Proč zadávat odpovědně a environmentálně?

Ve veřejných zakázkách jsou ročně vynakládány značné objemy veřejných i soukromých prostředků. Podle provedených odhadů¹ ročně jde o ekvivalent 17,5 % HDP, což v roce 2014 znamenalo téměř 650 mld. Kč. Podstatnou část z těchto prostředků utratí veřejný sektor (resp. veřejní zadavatelé), který tak může ovlivnit vlastnosti požadovaných statků (např. ve smyslu vyšší ekologické šetrnosti). Vzhledem k takto rozsáhlému objemu prostředků se tedy logicky objevuje otázka případného využití tohoto institutu pro dosažení jiných než ekonomických cílů. Jednou z možných variant je zavedení ekologických kritérií do rozhodování, což by vzhledem k velkému objemu finančních prostředků mělo významné dopady na strukturu trhu a zároveň i pozitivně ovlivnilo životní prostředí. Tento koncept je jedním z bodů tzv. „zeleného veřejného obstarávání“ (Green Public Procurement). Podle Evropské komise² se zeleným veřejným obstaráváním rozumí takové zadávání veřejných zakázek, u kterých zadavatelé berou ohled na ekologické faktory při pořizování dodávek, poskytování služeb a stavebních prací.

1.1 Environmentálně šetrné zakázky a cena

Není vyloučeno, že v případě použití principů uvedených v této metodice, bude cena předmětu plnění vyšší. Uvedené je však vyváženo jinou užitnou hodnotou, a to využitím veřejných prostředků k zajištění podpory dlouhodobě udržitelné prosperity celé společnosti a životního prostředí. Přidanou užitnou hodnotou je podpora ekologického chování, čímž se podporuje efektivnější alokace veřejných prostředků. Uvedené je i v souladu s **usnesením vlády ČR ze dne 19. července 2000 č. 720 k návrhu podpory rozvoje prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků**, kterým je orgánům státní správy a samosprávy doporučeno upřednostňovat při nákupech výrobky šetrné k životnímu prostředí a s politikami Evropské unie vyjádřenými v nových zadávacích směrnici (zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek). V návaznosti na zmíněné usnesení byly vypracované dvě oficiální metodiky doporučující postup výběru nábytku a kancelářské a výpočetní techniky. Jiné předměty veřejných zakázek žádnou oficiální metodikou v ČR pokryty nejsou a zmíněné usnesení u nich doporučuje veřejné správě preferovat výrobky s ekoznačkou. Usnesení vlády, uvedené metodiky a další informace najdete na webových stránkách agentury CENIA www.zelenenakupovani.cz.

1.2 Principy zadávání, hospodárnost a nediskriminace

Při případném zvýhodňování ekologicky šetrných statků při nákupech realizovaných v rámci veřejných zakázek je nutné zajistit neporušení „práv“ nabízejících/dodavatelů v realizovaných zadávacích řízení a prokázat fakt, že nedošlo k plýtvání veřejnými prostředky. Veřejný zadavatel musí prokázat, že ekologické zvýhodnění určitého statku bylo účelné (tj. prokázat návaznost na cíle sledované danou organizací či celým sektorem) a že vyšší cena, která byla případně v důsledku tohoto zvýhodnění zaplacená, nebyla nevhodným vynaložením veřejných prostředků. Na základě výše uvedeného se tak jeví při snaze o širokou aplikaci konceptu „zeleného veřejného obstarávání“ jako nezbytné:

- Vypracovat soubor metodik, které zajistí, aby se zadavatelé nedostávali při přípravě a realizaci zadávacích řízení do kolize s principem nediskriminace.
- Vydát program, vyhlášku, či jiný relevantní dokument, díky kterému bude mít zadavatel oprávnění zvýhodnit ekologicky šetrnější statky, čímž dojde k eliminaci možného střetu s principy hospodárnosti a účelnosti.

V obecné rovině jsou zelené veřejné zakázky pojímány prostřednictvím environmentálních podmínek v rámci podmínek technických a zadávacích, kvalifikace či hodnocení. Podrobné informace k legislativě a problematice environmentálních a sociálních kritérií ve veřejných zakázkách najdete v úvodním sešitu Úvod do odpovědných veřejných zakázek.

1 Údaje Ministerstva pro místní rozvoj na www.isvz.cz či na www.portal-vz.cz.

2 EK (2015). http://ec.europa.eu/environment/index_en.htm

2. Úvod k tématu metodiky

Zařízení místností, ve kterých trávíme v průměru 80–90 % dne, má velký vliv na naše fyzické i duševní zdraví. Výběrem vhodných materiálů můžeme vytvořit prostředí přátelské jak k uživatelům, tak k životnímu prostředí. Zdravé pracovní prostředí nezvyšuje pouze motivaci a výkon zaměstnanců, může také snížit nemocnost. Dlouhá trvanlivost vybavení interiéru pomáhá snižovat energetické, ale i finanční náklady vynaložené na výrobu i konečnou likvidaci. Důkladný průzkum potřeb a preferencí uživatelů v oblasti materiálů a výrobků může proces zařizování interiérů správně nasměrovat. Platí pravidlo, že čím větší je podíl přírodních a obnovitelných materiálů, tím je výrobek šetrnější k nám i k životnímu prostředí.

Oblast nábytku a vybavení kanceláří zahrnuje více skupin zařízení a výrobků: samotný nábytek, podlahové krytiny, ale např. kancelářský „bytový“ textil, nástěnné krytiny či barvy do interiérů. Nábytek je široká skupina výrobků, která zahrnuje nejrůznější druhy nábytku (židle, stoly, šatní skříně, police, skříně atd.) s nejrůznějším využitím (pro kanceláře, školy, kanceláře, kuchyně, zvláštní účely atd.). Z celé škály výrobků, které tvoří vybavení kanceláří je vybrán nábytek a pak podlahové krytiny. Pro nákup zde nezmiňovaného vybavení kanceláře lze v některých případech použít kritéria ze skupin nábytek nebo podlahové krytiny.

Vybavení kanceláří se nakupuje málokdy, ale zase má dlouhou dobu trvanlivosti a používání. Je proto velmi důležité zohlednit environmentální, zdravotní a další požadavky i u těchto produktů.

2.1. Legislativa a ekoznačky

V České republice existují dvě technické normy pro udělení ekoznačky Ekologicky šetrný výrobek v oblasti nábytku, pro podlahové krytiny ekoznačka (technická norma) není:

- 41 – 2014 **Kovový nábytek**;
- 12 – 2014 **Aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z nich**.

V Evropské unii existují ekoznačky EU v jednotlivých produktových kategoriích, které byly vytvořeny na základě rozhodnutí Evropské komise. Týkají se nábytku i podlahových krytin.

- Rozhodnutí komise ze dne 30. 11. 2009, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky Společenství **dřevěnému nábytku** (č. 2009/894/ES)
- Rozhodnutí komise ze dne 26. listopadu 2009, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky Společenství **dřevěným podlahovým krytinám** (č. 2010/18/ES)
- Rozhodnutí komise ze dne 9. července 2009, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky Společenství **tvrdým krytinám** (2009/607/ES)
- Rozhodnutí komise ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky Společenství **textilním podlahovým krytinám** (2009/967/ES)
- Rozhodnutí Komise ze dne 23. června 2014, kterým se stanoví ekologická kritéria pro udělování ekoznačky EU **postelovým matracím** (2014/391/EU)

Pozn: Skupina výrobků „tvrdé krytiny“ zahrnuje tyto výrobky pro vnitřní a venkovní použití bez významné konstrukční funkce: přírodní kameny, aglomerované kameny, betonové dlažební prvky, teracové dlaždice, keramické dlaždice a hliněné dlaždice. U tvrdých krytin lze kritéria použít na podlahové krytiny i na obklady stěn, pokud je výrobní postup identický a využívá stejných materiálů a výrobních metod.

V České republice na základě usnesení vlády ČR ze dne 14. června 2010 č. 465 (viz výše) existuje „vládní“ metodika k Pravidlům uplatňování environmentálních požadavků při zadávání veřejných zakázek a nákupů státní správy a samosprávy a týká se výběru nábytku. Environmentální kritéria posuzovaná při naku-
pování jsou základem pro příslušné části této metodiky.

Doporučená kritéria zohledňují několik hledisek: o kolik sníží splnění daných environmentálních kritérií dopady na životní prostředí (ve srovnání s nákupem výrobků, které tato kritéria neplní), snížení rizikovosti pro lidské zdraví a také dostupnost na trhu. Před samotným vypsáním výběrového řízení včetně daných kritérií doporučujeme provést předběžnou poptávku mezi dodavateli, zda jsou schopni požadavky splnit. Tento průzkum může částečně nahradit prostudování aktuálního přehledu výrobků nesoucích příslušné ekoznačky.

2.2. Materiály

Pokud se v nábytkářství používá dřevo, je buď ve formě tzv. masivního dřeva (nábytek z masivu), anebo materiálů na bázi dřeva.

Materiálem na bázi dřeva se rozumí materiál, který je vyroben z jednoho nebo více níže uvedených materiálů spojených lepidly a/nebo klihy: dřevní vlákna a/nebo odkorněné nebo řezané dřevěné listy a/nebo dřevní odpad z lesa, lesních porostů, řezivo, zbytky z výroby celulózy/papíru a/nebo z recyklovaného dřeva. Materiály na bázi dřeva zahrnují např. tvrdé vláknité desky, dřevovláknité desky, polotvrdé dřevovláknité desky, dřevotřískové desky, OSB (konstrukční desky s orientovanými dřevními částicemi z dlouhých třísek), překližky, spárovky. Pojem „materiál na bázi dřeva“ se vztahuje rovněž na kompozitní materiály vyrobené z desek na bázi dřeva opláštěných plasty nebo vrstvenými plasty nebo kovy či jinými povlakovými materiály a na polotovary z desek na bázi dřeva.

3. Nábytek

3.1. Standardní (povinné) požadavky

Tyto environmentální požadavky se uplatní formou technických podmínek, či hodnotících kritérií (pokud to povaha daného požadavku umožňuje) ve všech zadávacích řízeních na výrobky.

3.1.1. Vyloučení nebezpečných látek

Do výrobku se nesmějí přidávat žádné látky nebo přípravky, kterým se při podání žádosti přiděluje nebo může být přiděleno některé z následujících označení nebezpečnosti (nebo kombinace těchto označení) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí. Jde o tato označení (H-věty o nebezpečnosti chemických látek a jejich směsí):

- H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (toxický, může způsobit smrt nebo poškození orgánů),
- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H317, H334 (senzibilizující),
- H340, H341 (mutagenní),
- H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H362 (toxický pro reprodukci),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- EUH070 (toxický při styku s očima).

Výrobek nesmí obsahovat halogenovaná organická pojiva, azidirin a polyazidirin a také pigmenty a aditivní látky na bázi:

- olova, kadmia, chrómu (VI), rtuti a jejich sloučenin,
- arzenu, boru a mědi,
- organického cínu.

Ve výrobku mohou být použity pouze takové látky zpomalující hoření, které jsou chemicky vázány na pojivo/materiál nebo na povrch pojiva/materiálu (reaktivní látky zpomalující hoření). Pokud jsou použité látky zpomalující hoření označeny kteroukoli z níže uvedených H-vět, musejí tyto reaktivní látky při použití změnit svou chemickou povahu tak, že již nevyžadují označení žádnou z těchto H-vět. Ve formě stejné jako před použitím smí na pojivu/materiálu zůstat méně než 0,1 % látky zpomalující hoření. Jde o následující označení:

- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H340, H341 (mutagenní),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df (toxický pro reprodukci).

Použití látek zpomalujících hoření, které jsou pouze fyzikálně přimíšeny do pojiva/materiálu (aditivní látky zpomalující hoření), je zakázáno.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se seznamem složek a související dokumentací, jako jsou bezpečnostní listy. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Evropská Květina – The Flower, Ekoznačka ČR – Ekologicky šetrný výrobek) bude považován za vyhovující.

3.1.2. Materiály používané pro povrchové úpravy

Nesmějí obsahovat více než 20 % (hmotnostních) těkavých organických sloučenin (tento požadavek neplatí pro povrchové úpravy stolních desek dýhovaného a masivního nábytku).

Únik formaldehydu z aglomerovaných materiálů na bázi dřeva s povrchovou úpravou, resp. výrobků z nich, nesmí překročit:

- hodnotu rovnovážné koncentrace: 0,020 mg formaldehydu/m³ vzduchu, za podmínek uvedených v ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva – Stanovení úniku formaldehydu – Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou nebo ČSN EN ISO 16000-9 Vnitřní ovzduší – Část 9: Stanovení emisí těkavých organických látek ze stavebních materiálů a nábytku – Metoda zkušební komory, resp.
- střední hodnotu: 1,5 mg formaldehydu/m².h, stanovenou metodou plynové analýzy podle ČSN EN 717-2 Desky ze dřeva. Stanovení úniku formaldehydu. Část 2: Únik formaldehydu metodou plynové analýzy.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč musí předložit seznam všech použitých přípravků pro povrchovou úpravu pro každý z materiálů přítomných v nábytku a jejich bezpečnostní list nebo rovnocennou dokumentaci prokazující splnění výše uvedených požadavků. Stanovení úniku formaldehydu musí být prokázáno posouzením v ČR autorizovanou nebo akreditovanou osobou podle následujících norem:

- ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva – Stanovení úniku formaldehydu Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou (49 0163),
- resp. ČSN EN ISO 16000-9 Vnitřní ovzduší – Část 9: Stanovení emisí těkavých organických látek ze stavebních materiálů a nábytku – Metoda zkušební komory,
- nebo ČSN EN 717-2 Desky ze dřeva. Stanovení úniku formaldehydu. Část 2: Únik formaldehydu metodou plynové analýzy (49 0163).

3.1.3. Chemické látky ve změkčovadlech

Změkčovadla nesmí obsahovat DNOP (di-n-oktyl ftalát), DINP (di-isononyl ftalát), DIDP (di-isodecyl ftalát).

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Ekologicky šetrný výrobek, Evropská ekoznačka – The Flower) bude považován za vyhovující. Uvedené ekoznačky lze použít jako doklad plnění všech požadavků v bodě 2 (obsah těkavých organických látek v materiálech na povrchovou úpravu, únik formaldehydu a požadavky na změkčovadla).

3.1.4. Obsah těkavých organických sloučenin v lepidlech a klizích

Lepidla a klizy používané při montáži nábytku nesmí obsahovat více než 10 % hmotnostních těkavých organických látek.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeči musí předložit seznam všech lepidel použitých při montáži nábytku a jejich bezpečnostní list nebo rovnocennou dokumentaci, ve které bude uveden obsah těkavých organických sloučenin prokazující splnění výše uvedeného požadavku. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Ekologicky šetrný výrobek, Evropská ekoznačka – The Flower) splňující tento požadavek bude považován za vyhovující.

3.1.5. Obaly

Použité obaly musí být vyrobeny ze snadno recyklovatelného materiálu nebo materiálu z obnovitelných zdrojů, nebo se musí jednat o obalový systém pro opakované použití. Všechny obalové materiály musí být ručně snadno oddělitelné na recyklovatelné části tvořené jedním materiálem (např. lepenka, papír, plast, textilie). Nepřípustné jsou obaly z PVC.

Způsob prokázání a ověření

Popis obalu výrobku musí být poskytnut společně s odpovídajícím čestným prohlášením uchazeče o splnění těchto požadavků.

3.1.6. Obsah recyklovaných materiálů ve výrobku

Hmotnostní procento obsahu recyklovaných materiálů na bázi dřeva, plastů nebo kovů v konečném kusu nábytku (*pokud bude tento požadavek technickou podmínkou, měl by být minimální podíl 10 % recyklovaných materiálů³ v konečném kusu nábytku; v případě, že je tento požadavek stanoven jako hodnotící kritérium, bude mu přidělen počet bodů podle procentuálního podílu použitého recyklovaného materiálu*).

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč musí poskytnout vhodnou dokumentaci uvádějící hmotnostní procento obsahu recyklovaných materiálů v konečném kusu nábytku (např. technický list, certifikáty k použitým materiálům, případě i čestné prohlášení).

3.1.7. Materiály z legálně těžené suroviny

Veškeré dřevo a materiály na bázi dřeva musí pocházet ze zákonně vytěžené suroviny.

Způsob prokázání a ověření

Jako důkaz splnění požadavku budou přijaty certifikáty kontroly dřeva certifikovaného jako FSC⁴ či PEFC⁵, nebo jakýkoli jiný rovnocenný důkaz. Zákonný původ dřeva lze také prokázat zavedeným systémem sledování. Tyto dobrovolné systémy mohou být certifikovány třetí stranou, často jako součást systému řízení podle ISO 9000 nebo ISO 14000 či EMAS. Pokud dřevo pochází ze země, která podepsala dobrovolnou partnerskou dohodu s EU, poslouží jako důkaz zákonnosti licence FLEGT⁶.

U necertifikovaného dřeva musí účastníci výběrového řízení uvést typ (druh), množství a původ dřeva použitého při výrobě, společně s prohlášením o jeho zákonnosti. Jako takové musí být dřevo sledovatelné celým výrobním řetězcem z lesa až k výrobku. Ve zvláštních případech, kdy poskytnutý důkaz není považován za dostatečný důkaz splnění požadovaných technických specifikací, mohou veřejní zadavatelé dodavatele požádat o další objasnění nebo důkaz.

3 Za recyklovaný materiál lze považovat takový materiál, který vznikl využitím zpracovaného odpadu z výrobků, materiálů a látek původně užitých ať ke stejnému, či jinému účelu.

4 FSC (Forest Stewardship Council – Rada pro správu lesů): <http://www.fsc.org/en/>

5 PEFC (Programme for Endorsement of Forest Certification – Program pro vzájemné uznávání systémů certifikace lesů): <http://www.pefc.org/internet/html>

6 Akční plán FLEGT (Programme for Endorsement of Forest Certification – Prosazování práva, správa a obchod v oblasti lesnictví) přijala EU v roce 2003. Akční plán stanoví řadu opatření zabývajících se nezákonnou těžbou v rozvojových zemích. Plán definuje režim licencí pro dřevo k zajištění zákonnosti dovážených dřevařských výrobků. K získání licence musí být mezi zeměmi produkcujícími dřevo a EU podepsány dobrovolné partnerské dohody. Dřevařské výrobky vyprodukované zákonným způsobem v zemích, které podepsaly dobrovolnou partnerskou dohodu, získají na zákonnost výroby licenci. Více informací na <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

3.2. Nadstandardní (nepovinné) požadavky

Zadavatel se může rozhodnout ke standardním požadavkům přidat i další níže specifikované požadavky:

3.2.1. Konzervační prostředky (pouze pro exteriérový nábytek)

Dřevo klasifikované třídou trvanlivosti 1 nebo 2 podle normy ČSN EN 350-2 nebo rovnocenné nesmí být ošetřeno konzervačními prostředky.

Dřevo klasifikované třídou trvanlivosti 1 nebo 2 podle normy ČSN EN 350-2 nebo rovnocenné nesmí být ošetřeno látkami označenými podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí větami jako H350, H350i, H351 (karcinogenní), H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df (toxický pro reprodukci), H340, H341 (mutagenní) nebo H317, H334 (senzibilizující).

Účinné látky v konzervačních prostředcích nesmějí být na bázi sloučenin arzenu, chromu nebo organického cínu.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč musí předložit klasifikaci trvanlivosti dřevařských výrobků společně se seznamem konzervačních látek použitých pro každý materiál přítomný v nábytku a jejich bezpečnostní list nebo rovnocennou dokumentaci prokazující splnění výše uvedených požadavků. Nábytek opatřený ekoznačkou splňující tento požadavek bude považován za vyhovující.

3.2.2. Polyuretanové pěny

Nadouvadly polyuretanových pěn (PUR pěn) nesmějí být HFC nebo methylenchlorid.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč musí předložit prohlášení výrobce pěny o splnění tohoto požadavku.

3.2.3. Označení a recyklace plastových částí

Všechny plastové části o hmotnosti vyšší než 50 g musí být pro recyklaci označeny podle normy ČSN EN ISO 11469 nebo rovnocenné a nesmějí obsahovat přísady jiných materiálů, které mohou jejich recyklaci bránit.

Způsob prokázání

Uchazeč musí poskytnout popis přítomných plastových materiálů a jejich použité množství, způsob jejich označení a způsob, jakým jsou uchyceny navzájem nebo k jiným materiálům. Výrobky opatřené ekoznačkou splňující vybrané požadavky budou považovány za vyhovující.

3.2.4. Textilie

Textilie musí splňovat základní požadavky pro udělení ekoznačky EU pro tuto produktovou skupinu stanovené Rozhodnutím Evropské komise 2009/567/ES (požadavky jsou k dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1447066229703&uri=CELEX:32009D0567>).

Způsob prokázání a ověření

Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU nebo jakoukoli vnitrostátní či soukromou značkou (garantovanou nezávislou autoritou) splňující uvedené požadavky budou považovány za vyhovující. Přijat bude také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu.

3.2.5. Materiály pro polstrování

Tyto materiály musí splňovat požadavky pro udělování ekoznačky EU matracím stanovená Rozhodnutím Evropské komise 2009/598/ES (k dispozici na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1447066568644&uri=CELEX:32009D0598>).

Způsob prokázání a ověření

Všechny výrobky opatřené ekoznačkou EU nebo vnitrostátní či soukromou značkou (garantovanou nezávislou autoritou) splňující uvedené požadavky budou považovány za vyhovující. Přijat bude také jakýkoli jiný vhodný důkaz, jako je technická dokumentace výrobce nebo zkušební protokol uznaného subjektu.

3.2.6. Ekologicky pěstovaná bavlna nebo jiná přírodní vlákna

Uchazeč musí uvést hmotnostní podíl bavlny nebo jiných přírodních vláken použitých v textiliích pocházejících z ekologické produkce. Vlákno musí být produkováno v souladu s nařízením (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů.

Pozn.: Pokud bude tento požadavek technickou podmínkou, měl by být minimální podíl přírodních vláken v textilních částech 10 %. V případě, že je tento požadavek stanoven jako hodnotící kritérium, bude mu přidělen počet bodů podle podílu použitých přírodních vláken.

Způsob prokázání a ověření

Dodavatel musí poskytnout důkaz původu použitých vláken a ekologické povahy jejich produkce, jako je ekoznačka EU – Květina nebo schválené vnitrostátní ekoznačky pro ekologickou produkci.

4. Podlahové krytiny

Na trhu existuje celá škála environmentálně vhodných podlahových krytin. Mohou to být textilní podlahové krytiny (koberce), elastické podlahové krytiny – např. přírodní linolea či tvrdé krytiny, jako jsou keramické dlaždice, betonové podlahy apod.

4.1. Standardní (povinné) požadavky

Tyto environmentální požadavky se uplatní formou technických podmínek, či hodnotících kritérií (pokud to povaha daného požadavku umožňuje) ve všech zadávacích řízeních na výrobky.

4.1.1. Chlorované plasty

Podlahová krytina nesmí obsahovat chlorované plasty, jako je PVC (polyvinylchlorid) a PVDC (polyvinyliden chlorid).

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží vhodnou dokumentaci o splnění tohoto požadavku.

Poznámka: Nepřípustné jsou tedy veškeré elastické podlahoviny z PVC (nesprávně a zastarale zvaná „lina“), popř. textilní podlahoviny s obsahem PVC, textilní podlahoviny s PVC podkladem, či krytiny označované jako vinyl (jde opět o PVC).

4.1.2. Původ surovin

Veškerý korek, bambus a primární dřevo musí pocházet z šetrně obhospodařovaných lesů. Nejméně 70 % materiálů z masivního dřeva a 40 % materiálů na bázi dřeva musí pocházet buď z udržitelně obhospodařovaných lesů, které jsou certifikovány nezávislými třetími stranami v rámci systému certifikace lesů splňujícího kritéria uvedená v odstavci 15 usnesení Rady ze dne 15. prosince 1998 o strategii Evropské unie v oblasti lesního hospodářství a jejím dalším rozvoji nebo z recyklovaných materiálů.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se seznamem složek a související dokumentací. Podlahové krytiny opatřené ekoznačkou (např. Ekoznačka EU, ekoznačka Ekologicky šetrný výrobek, skandinávská ekoznačka Severská labuť) budou považovány za vyhovující. Jako důkaz splnění požadavku budou dále přijaty certifikáty kontroly dřeva certifikovaného jako FSC⁷ či PEFC⁸ nebo jakýkoli jiný rovnocenný důkaz. Zákonný původ dřeva lze také prokázat zavedeným systémem sledování. Tyto dobrovolné systémy mohou být certifikovány třetí stranou, často jako součást systému řízení podle ISO 9000 nebo ISO 14000 či EMAS. Pokud dřevo pochází ze země, která podepsala dobrovolnou partnerskou dohodu s EU, poslouží jako důkaz zákonnosti licence FLEGT⁹. U necertifikovaného dřeva musí účastníci výběrového řízení uvést typ (druh), množství a původ dřeva použitého při výrobě, společně s prohlášením o zákonném původu. Jako takové musí být dřevo sledovatelné celým výrobním řetězcem z lesa až k výrobku. Uchazeči musí splnění podmínek důvěryhodně doložit.

7 FSC (Forest Stewardship Council – Rada pro správu lesů): <http://www.fsc.org/en/>

8 PEFC (Programme for Endorsement of Forest Certification – Program pro vzájemné uznávání systémů certifikace lesů): <http://www.pefc.org/internet/html>

9 Akční plán FLEGT (Programme for Endorsement of Forest Certification – Prosazování práva, správa a obchod v oblasti lesnictví) přijala EU v roce 2003. Akční plán stanoví řadu opatření zabývajících se nezákonnou těžbou v rozvojových zemích. Plán definuje režim licencí pro dřevo k zajištění zákonnosti dovážených dřevařských výrobků. K získání licence musí být mezi zeměmi produkcujícími dřevo a EU podepsány dobrovolné partnerské dohody. Dřevařské výrobky vyrobené zákonným způsobem v zemích, které podepsaly dobrovolnou partnerskou dohodu, získají na zákonnost výroby licencí. Více informací na <http://ec.europa.eu/environment/forests/flegt.htm>.

4.1.3. Látky na ošetření dřeva a povrchovou úpravu

Do výrobku se nesmějí přidávat žádné látky nebo přípravky, kterým se při podání žádosti přiděluje nebo může být přiděleno některé z následujících označení nebezpečnosti (nebo kombinace těchto označení) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí. Jde o tato označení:

- H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (toxický, může způsobit smrt nebo poškození orgánů),
- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H317, H334 (senzibilizující),
- H340, H341 (mutagenní),
- H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H362 (toxický pro reprodukci),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- EUH070 (toxický při styku s očima).

Požadavek se týká látek pro ošetření surového dřeva a rostlin, nátěrů a povrchových úprav.

Výrobek nesmí obsahovat halogenovaná organická pojiva, azidirin a polyazidirin a také pigmenty a aditivní látky na bázi:

- olova, kadmia, chrómu (VI), rtuti a jejich sloučenin,
- arzenu, boru a mědi,
- organického cínu.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se seznamem složek a související dokumentací, jako jsou bezpečnostní listy. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Ekoznačka EU, ekoznačka Ekologicky šetrný výrobek a ekvivalentní) bude považován za vyhovující.

4.2. Nadstandardní (nepovinné) požadavky

Zadavatel se může rozhodnout ke standardním požadavkům přidat i další níže specifikované požadavky.

4.2.1. Environmentální šetrnost textilních vláken

Textilní podlahové krytiny budou v případě textilních vláken jako je vlna, polyamid, polyester a polypropylen splňovat požadavky platné dle rozhodnutí Komise EU pro udělení ekoznačky EU textilním podlahovým krytinám. Pokud jde o recyklovaná vlákna, kritéria stanovená v tomto bodě se na ně nevztahují.

Způsob prokázání a ověření

Dodavatel předloží doklady o držení ekoznačky EU pro nabízené podlahové krytiny nebo doloží držení jiné ekvivalentní ekoznačky, která má tato kritéria obsažena (např. severská labuť) nebo doloží splnění požadavků jiným důvěryhodným způsobem (technickou dokumentací, ze které vyplývá plnění stanovených požadavků).

4.2.2. Obsah formaldehydu

Koncentrace formaldehydu v textilních podlahových krytinách nesmí při měření podle EN ISO 14184-1 překročit 30 ppm. Měří-li se koncentrace komorovou zkouškou, nesmí překročit 0,01 mg/m³.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se související dokumentací. Podlahové krytiny opatřené ekoznačkou (např. Ekoznačka EU, ekoznačka Ekologicky šetrný výrobek) budou považovány za vyhovující. Výsledky podle metody ENV 13419-1 s provedením odběru a rozboru vzduchu podle normy EN ISO 16000-3 nebo VDI 3484-1 se považují za ekvivalentní.

5. Příklad aplikace modelových veřejných zakázek

5.1. Poptávka ekologického kancelářského nábytku

Specifikace požadavků

Zadavatel požaduje nabídku unifikovaného a v maximální míře variabilního nábytku. Pro objektivní rozhodování předkládáme požadavek na jedno modelové pracoviště pro dva zaměstnance. Závazné počty objednaných komponent se budou odvíjet od množství vybavovaných pracovišť, požadavků uživatelů, ceny, ale vždy z níže popídaných komponent. Přesnější specifikace je uvedena v příloze č. 1: Specifikace zakázky.¹⁰ Základním materiálem bude maximálně ekologická dřevotříska (materiál na bázi dřeva).

pořadí	komponent	počet	popis / provedení
1	stůl kancelářský 160	2	160 x 80, 2x průchodka po kabely
2	kontejner	2	pod stůl, 4 šuplíky, centrální zamykání
3	stůl přídatný	2	80 x 80 cm, 1x průchodka
4	stůl rohový	2	80 x 80 cm zaoblený vč. nohy

Všechny komponenty musí být vyrobeny s maximálně eliminovaným dopadem na životní prostředí, musí splnit všechny parametry určené technickou specifikací. U každého parametru je uveden způsob prokázání.

Zadavatel nepřipouští varianty nabídky.

5.2. Technické parametry pro nábytek

5.2.1. Nebezpečné látky

Do výrobku se nesmějí přidávat žádné látky nebo přípravky, kterým se při podání žádosti přiděluje nebo může být přiděleno některé z následujících označení nebezpečnosti (nebo kombinace těchto označení) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí

- H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (toxický, může způsobit smrt nebo poškození orgánů),
- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H317, H334 (senzibilizující),
- H340, H341 (mutagenní),
- H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H362 (toxický pro reprodukci),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- EUH070 (toxický při styku s očima).

Výrobek nesmí obsahovat halogenovaná organická pojiva, azidirin a polyazidirin a také pigmenty a aditivní látky na bázi:

- olova, kadmia, chrómu (VI), rtuti a jejich sloučenin,
- arzenu, boru a mědi,
- organického cínu.

¹⁰ Tato příloha není součástí vzorové metodiky. Měly by to být standardizované požadavky na kancelářské sestavy.

Ve výrobku mohou být použity pouze takové látky zpomalující hoření, které jsou chemicky vázány na pojivo/materiál nebo na povrch pojiva/materiálu (reaktivní látky zpomalující hoření). Pokud jsou použité látky zpomalující hoření označeny kteroukoli z níže uvedených H-vět (vět o nebezpečnosti chemických látek a jejich směsí), musejí tyto reaktivní látky při použití změnit svou chemickou povahu tak, že již nevyžadují označení žádnou z těchto H-vět. Ve formě stejné jako před použitím smí na pojivo/materiálu zůstat méně než 0,1 % látky zpomalující hoření.

- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H340, H341 (mutagenní),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- H360F, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, (toxický pro reprodukci)

Použití látek zpomalujících hoření, které jsou pouze fyzikálně přimíšeny do pojiva/materiálu (aditivní látky zpomalující hoření), je zakázáno.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se seznamem složek a související dokumentací, jako jsou bezpečnostní listy. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Evropská Květina – The Flower, Ekoznačka ČR Ekologicky šetrný výrobek) bude považován za vyhovující.

5.2.2. Obsah formaldehydu a těkavých látek

Výrobky používané pro povrchové úpravy nesmějí obsahovat více než 20% (hmotnostních) těkavých organických sloučenin.

Únik formaldehydu z aglomerovaných materiálů na bázi dřeva s povrchovou úpravou, resp. výrobků z nich, nesmí překročit:

- hodnotu rovnovážné koncentrace: 0,020 mg formaldehydu/m³ vzduchu, za podmínek uvedených v ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva – Stanovení úniku formaldehydu – Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou nebo ČSN EN ISO 16000-9 Vnitřní ovzduší – Část 9: Stanovení emisí těkavých organických látek ze stavebních materiálů a nábytku – Metoda zkušební komory, resp.
- střední hodnotu: 1,5 mg formaldehydu/m².h, stanovenou metodou plynové analýzy podle ČSN EN 717-2 Desky ze dřeva. Stanovení úniku formaldehydu. Část 2: Únik formaldehydu metodou plynové analýzy.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč musí předložit seznam všech přípravků pro povrchovou úpravu použitých pro každý z materiálů přítomných v nábytku a jejich bezpečnostní list nebo rovnocennou dokumentaci prokazující splnění výše uvedených požadavků. Stanovení úniku formaldehydu musí být prokázáno posouzením v ČR autorizovanou nebo akreditovanou osobou podle následujících norem:

ČSN EN 717-1 Desky ze dřeva – Stanovení úniku formaldehydu

- Část 1: Emise formaldehydu komorovou metodou (49 0163), resp. ČSN EN ISO 16000-9 Vnitřní ovzduší – Část 9: Stanovení emisí těkavých organických látek ze stavebních materiálů a nábytku – Metoda zkušební komory, nebo ČSN EN 717-2 Desky ze dřeva. Stanovení úniku formaldehydu.
- Část 2: Únik formaldehydu metodou plynové analýzy (49 0163).

5.2.3. Složení použitých změkčovadel

Změkčovadla nesmí obsahovat DNOP (di-n-oktyl ftalát), DINP (di-isononyl ftalát), DIDP (di-isodecyl ftalát).

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Ekologicky šetrný výrobek, Evropská ekoznačka – The Flower) bude považován za vyhovující.

5.2.4. Obsah těkavých organických sloučenin

Obsah těkavých organických sloučenin lepidel a kličů používaných při montáži nábytku nesmí překročit 10 % hmotnostních.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeči musí předložit seznam všech lepidel použitých při montáži nábytku a jejich bezpečnostní list nebo rovnocennou dokumentaci, ve které bude uveden obsah těkavých organických sloučenin prokazující splnění výše uvedeného požadavku. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. např. Ekologicky šetrný výrobek, Evropská ekoznačka – The Flower) splňující tento požadavek bude považován za vyhovující.

5.2.5. Použité materiály

Zadavatel požaduje, aby použité obaly byly vyrobeny ze snadno recyklovatelného materiálu nebo materiálu z obnovitelných zdrojů, nebo se musí jednat o systém pro vícero použití. Všechny obalové materiály musí být ručně snadno oddělitelné na recyklovatelné části tvořené jedním materiálem (např. lepenka, papír, plast, textilie).

Způsob prokázání a ověření

Popis obalu výrobku musí být poskytnut společně s odpovídajícím čestným prohlášením uchazeče o splnění těchto požadavků.

5.3. Poptávka ekologické podlahové krytiny

Předmětem veřejné zakázky je výměna podlahové krytiny za ekologickou na celkové ploše 250 m².

Předmětem veřejné zakázky jsou následující práce:

- odstranění staré PVC podlahové krytiny v 6 kancelářích a na chodbě o celkové ploše 250 m², včetně její ekologické likvidace,
- broušení + stěrka,
- pokládka nového přírodního linolea.

Cena zahrnuje materiál, práci, likvidaci, dopravu.

Specifikace požadavků

Zadavatel požaduje vyměnit podlahovou krytinu za novou, ekologičtější; včetně olištování. Nová krytina bude (přírodní) linoleum, které musí být vyrobeno s maximálně eliminovaným dopadem na životní prostředí, musí splnit všechny parametry určené technickou specifikací, všechny parametry. Tloušťka podlahové krytiny bude min 2,5 mm a bude odolné vůči zátěži (zátežová třída 32 – střední zátěž komerční prostory/ zátežová třída 33 – intenzivní zátěž komerční prostory¹¹). U každého parametru je uveden způsob prokázání. Součástí specifikace je u výkaz výměr, uvedený v v příloze č. 1: Výkaz výměr.¹²

Zadavatel nepřipouští varianty nabídky.

5.4. Technické parametry pro podlahové krytiny

5.4.1. Vyloučení chlorovaných plastů

Podlahová krytina nesmí obsahovat chlorované plasty, jako je PVC (polyvinylchlorid) a PVDC (polyvinyliden chlorid).

11 Je nutné zvolit jednu z variant dle skutečné potřeby.

12 Tato příloha není součástí vzorové metodiky. Měly by to být standardizované popis velikostí podlahových ploch jednotlivých místností, včetně požadovaných barev a délky požadovaných listů.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží vhodnou dokumentaci o splnění tohoto požadavku.

Poznámka: Nepřípustné jsou tedy veškeré elastické podlahoviny z PVC (nesprávně a zastarale zvaná „lina“), popř. textilní podlahoviny s obsahem PVC, nebo textilní podlahoviny s PVC podkladem ani PVC krytiny označované jako vynyl (jde opět o PVC)

5.4.2. Nebezpečné látky pro ošetření surového dřeva a rostlin

Do výrobku se nesmějí přidávat žádné látky nebo přípravky, kterým se při podání žádosti přiděluje nebo může být přiděleno některé z následujících označení nebezpečnosti (nebo kombinace těchto označení) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí:

- H300, H301, H304, H310, H311, H330, H331, H370, H371, H372, H373 (toxický, může způsobit smrt nebo poškození orgánů),
- H350, H350i, H351 (karcinogenní),
- H317, H334 (senzibilizující),
- H340, H341 (mutagenní),
- H360E, H360D, H361f, H361d, H360FD, H361fd, H360Fd, H360Df, H362 (toxický pro reprodukci),
- H400, H410, H411, H412, H413 (škodlivý pro vodní organismy),
- EUH070 (toxický při styku s očima).

Týká se to tedy látek pro ošetření surového dřeva a rostlin, nátěrů a povrchových úprav.

Výrobek nesmí obsahovat halogenovaná organická pojiva, azidirin a polyazidirin a také pigmenty a aditivní látky na bázi:

- olova, kadmia, chrómu (VI), rtuti a jejich sloučenin,
- arzenu, boru a mědi,
- organického cínu.

Způsob prokázání a ověření

Uchazeč předloží prohlášení o splnění tohoto požadavku spolu se seznamem složek a související dokumentací, jako jsou bezpečnostní listy. Nábytek opatřený ekoznačkou (např. Evropská květina – The Flower, ekoznačka Ekologicky šetrný výrobek) bude považován za vyhovující.

